

Aktivitetsoversigt for medlemsåret 2018-2019

Indholdsfortegnelse

Liv&Død Prisen 2018	s. 3
Kulturnatten 2018	s. 4
Særudstillingen <i>De døde i vores liv</i>	s. 5
Livets træ i Funebariet	s. 6
Foredrag hos Liv&Død	s. 7
<i>Sammen om sorgen</i> : Event hos Liv&Død	s. 8
Liv&Død lancerede podcast til at nedbryde tabuet om døden	s. 9
Ny kalender på vores hjemmeside	s. 10
Liv&Død deltog i høring om begravelsesregler	s. 10
Liv&Død på Folkemødet 2019	s. 10
Omtale i medier	s. 11
Liv&Død på Instagram	s. 11
Reviderede udgivelser	s. 12
Års- og repræsentantskabsmøde	s. 13
Mere information om vores aktiviteter	s. 16

Liv&Død Prisen 2018

Liv&Død Prisen 2018 gik til fotograf Klaus Bo for hans enestående billeder af døderitualer fra rundt om i verden. Prisen blev overrakt til Klaus Bo ved en reception den 30. oktober 2018 i Landsforeningen Liv&Døds lokaler på Nikolaj Plads 27 i København.

Med Prisen fulgte 10.000 kr. og et diplom.

Til prisoverrækkelsen sagde daværende formand i Landsforeningen Liv&Død Inge Nesgård til Klaus Bo:

“Dine billeder giver os et unikt indblik i, hvor anderledes man håndterer døden og det at miste sine kære i andre verdensdele, hvor man ofte fejrer det liv, der var. Når vi ser, hvordan man forholder sig til døden andre steder, kan det måske rykke ved vores eget forhold til døden og fjerne noget af vores berøringsangst.

For tendensen er, at vi nødtigt nærmer os døden i vores del af verden – men med dig bag kameraet tør vi komme lidt nærmere. At du også er en eminent fotograf, der formår at tage billeder, som ikke kun er velkomponerede og æstetisk flotte, men også respektfulde og ydmyge i forhold til emnet, spiller en afgørende rolle.

Du står bag et helt enestående projekt – der udover billeder også består af lyd- og filmklip – et projekt der om noget giver stof til eftertanke – og for det fortjener du en kæmpe anerkendelse.”

Om at modtage prisen udtalte Klaus Bo:

”Jeg er rigtig glad for at have modtaget prisen og for anerkendelsen af mit arbejde.

Døden er en af de eneste ting, vi alle har til fælles. På hele Jorden. Nogle lever i 10 minutter, andre i 110 år. Men vi har det til fælles, at vi skal dø. Hvad vi så lægger i det, er forskelligt. Jeg vil vise, hvordan andre gør.

Vi lever i en kultur, hvor vi i høj grad undgår døden og helst vil fornægte den. Jeg håber på, at dem, som ser mine billeder, tager noget med sig i forhold til deres egen måde at sige farvel på til pårørende. Ved at se, hvordan man gør andre steder i verden, kan vi måske åbne lidt op for vores egne ritualer og bruge noget mere tid på det sidste farvel, som jeg synes, er så vigtigt.”

Om Klaus Bos billeder af døderitualer

Klaus Bo rejser verden rundt og fotograferer døderitualer for at undersøge, hvilket forhold vi har til døden andre steder i verden.

Hans projekt om døderitualer går under navnet *Dead and Alive* og indtil videre er det blevet til 400.000 billeder og lyd- og filmklip af døderitualer. Fra lande som Grønland, Ghana, Madagaskar, Haiti og Indonesien. Billeder af kister der står ovenpå jorden, en kiste udformet som en fugl, begravelser med voodoo-ritualer – og døde der får nyt tøj på en gang om året.

Kulturnatten 2018

Landsforeningen Liv&Død slog nok engang dørene op til Kulturnatten i København, og omkring 800 gæster kom forbi til en inspirerende og tankevækkende aften med livet, døden og minderne i fokus.

Kulturnatten løb af stablen den 12. oktober 2018 kl. 18-24. Særligt for dette år afholdt vi arrangementerne på to etager – i kælderen og på 1. sal i bygningen på Nikolaj Plads 27 i København.

Særudstilling om sorg og minder

I vores særudstilling *De døde i vores liv*, der åbnede i forbindelse med Kulturnatten, kunne aftenens gæster læse 45 danskeres mindefortællinger – og dermed få et indblik i, hvor mangfoldig mindekultur i Danmark kan være, og hvor vigtig minderne er for de efterladte. Mange mennesker kiggede forbi særudstillingen og læste de personlige mindefortællinger. Udstillingen kunne opleves i Funebariat – vores udstillingssted om død og begravelse.

Inden jeg dør, vil jeg...

På en stor tavle, som stod opstillet udenfor, kunne folk skrive, hvad de gerne vil nå, inden de dør. Der blev blandt andet skrevet: "Se mit barn vokse op", "Lave sjove ting", "Rejse verden rundt".

Livets træ fik blade på

I Funebariat, vores udstillingssted om død og begravelse, kunne aftenens gæster på et blad skrive, hvad der er vigtigt i livet, og hvad vil man gerne nå – og sætte det på vores Livets Træ. På bladene stod der blandt andet: "At give den bedste tid til dem, jeg elsker" og "Være sammen med mine nærmeste".

Nikolaj Nørlund gav to intimkoncerter

Den anerkendte, danske musiker Nikolaj Nørlund lagde vejen forbi og gav to velbesøgte intimkoncerter. Det skete både i kælderen og på 1. sal.

Gravøl og kaffe

I kælderen var der gravøl, mens der på 1. sal blev serveret lækker kaffe af baristaerne fra *Kristians Kaffe*.

Der var også mange mennesker, der kiggede forbi vores faste udstilling i Funebariat og blev klogere på forskellige aspekter af død og begravelse.

En spændende og velbesøgt aften endnu engang - vi glæder os til næste Kulturnat!

Særudstillingen *De døde i vores liv*

Landsforeningen Liv&Død åbnede den 12. oktober 2018 en særudstilling om sorg og minder – en udstilling der viser, hvor mangfoldig mindekultur i Danmark kan være, og hvor vigtig minderne er for de efterladte.

Udstillingen kan ses i Funebariet - Landsforeningen Liv&Døds udstillingssted om død og begravelse – frem til og med juli 2019.

Udstillingen med titlen *De døde i vores liv* er skabt på baggrund af 45 danskeres personlige beretninger om sorg og minder.

Landsforeningen Liv&Død og Det Nationale Sorgcenter opfordrede i foråret 2018 efterladte til at dele deres måder at mindes en kær afdød på og modtog adskillige smukke og rørende mindefortællinger. Disse fortællinger, som består af både tekst og billeder, kan ses i udstillingen.

Landsforeningen Liv&Døds sigte med udstillingen har været at skabe plads til de døde i livet.

"En persons død mindsker ikke betydningen af det forhold, vi har til dem. Gennem minderne er den døde fortsat en del af de levendes liv. Når man rammes af sorg, kan det være en hjælp at gribe fat i ritualer og traditioner. Mange efterladte skaber personlige minderitualer, der kan være en hjælpsom ramme omkring sorgen og de svære følelser.

Der er dog mange efterladte, der efterspørger nogle flere fælles rammer omkring deres sorg og minder. I Danmark har vi i dag ikke mange fælles traditioner og ritualer omkring sorg og minder – udover selve begravelsen. Med flere fælles rammer bliver sorg og minder ikke kun et privat, men et samfundsmæssigt anliggende med anerkendelse af sorgen og behovet for at mindes – hele livet," sagde Kirsten Søndergaard, sekretariatschef i Landsforeningen Liv&Død, i forbindelse med offentliggørelsen af udstillingen.

I udstillingen er der også en såkaldt sorg-lounge. Her kan du gå på opdagelse i bøger om sorg og mindekultur. Bogudvalget består dels af bøger skrevet af nogle af dem, der har bidraget til udstillingen med deres mindefortællinger, dels af fag- og skønlitteratur inden for emnet sorg- og mindekultur.

I forbindelse med DR's kampagne *Sammen om sorgen* i uge 44 blev udstillingen udvidet med en DR-lounge, der består af tv og radio med film- og lydclip fra DR's udsendelser om sorg.

Udstillingen har været velbesøgt og har løbende fået omtale både i lokale og landsdækkende medier.

I efteråret 2019 tager udstillingen på turné og vil kunne ses på udvalgte biblioteker rundt om i landet. Det sker i samarbejde med DR og Det Nationale Sorgcenter. Når vi nærmer os, vil vi orientere om det på hjemmeside og Facebook.

Livets træ i Funebariet

Livets træ står nu i Funebariet og er allerede blevet et stort trækplaster. På kort tid er træet 'sprunget ud' og er fuld af folks ønsker for livet.

I forbindelse med udviklingen af Funebariets faste udstilling blev der i september 2018 opsat Livets træ. Her kan man på blade skrive, hvad man gerne vil nå i livet, og hvad der er vigtigt – og sætte bladene på træet.

I den korte tid, vi har haft træet, har det allerede været en succes blandt Funebariets gæster, og mange blade er nu blevet sat på træet med folks livsønsker. Det er vi rigtig glade for.

De mange blade ikke blot pynter, men gør både os og Funebariets gæster klogere på, hvad der er vigtigt i livet for forskellige mennesker.

Vi har Livets træ i vores faste udstilling i Funebariet, da det i mange religioner og kulturer er blevet brugt som et symbol på livet og menneskehedens cyklus. Vi fødes, lever og dør – samtidig med, at der hele tiden kommer nyt liv. Det er ligesom træet, hvis cyklus følger årstidernes rytme, og hvert efterår taber sine blade – og igen får nye blade om foråret.

Bladene på livets træ bliver således symboler på det enkelte menneskeliv.

Den nye faste udstilling er nu på plads

Arbejdet med at udvikle den faste udstilling, der blev påbegyndt i 2017, er nu endelig slut, og vi har fået en meget flot ny udstilling. En udstilling som lever op til at være en tidssvarende og sammenhængende udstilling, der skaber et dynamisk rum til at tale om og reflektere over døden - og som bidrager til vores arbejde med at nedbryde tabuet omkring døden.

Funebariet er fortsat et aktiv for Landsforeningen Liv&Død, og besøgstallet er stadig stigende. I 2018 kom vi op på i alt 3.298 besøgende i Funebariet.

Vi har i løbet af året mange rundvisninger med studerende fra social- og sundhedsuddannelserne samt præster med deres konfirmander og skoleklasser.

Der kommer også pædagog-, lærer-, sygeplejerske- og universitetsstuderende.

Og endelig er der dem, som kommer forbi og selv går rundt i Funebariet.

Foredrag hos Liv&Død

I løbet af det seneste år har vi afholdt flere foredrag, der på forskellig vis har haft fokus på emnerne død, tab og sorg.

I forbindelse med udviklingen af Funebariet fik vi også skabt en lille foredragssal, hvor der er plads til omkring 45 personer, og den er blevet brugt flere gange, altid til velbesøgte foredrag.

Der blev afholdt tre foredrag i efteråret 2018, og i 2019 har der indtil videre været fire foredrag. Alle med interessante foredragsholdere med stor viden og erfaring inden for emnerne død, tab og sorg.

Disse foredrag er blevet afholdt i Funebariet:

- **Tre foredrag om tab, sorg og nyt livsmod** - ved foredragsholder, forfatter, cand. theol. og ph.d. Jørn Henrik, der ud fra det overordnede tema talte om sorgen ud fra forskellige perspektiver.
- **Giv sorgen betydning. Om savn, minder og at leve med sorgens smerte** – ved Mai-Britt Guldin, klinisk psykolog, ph.d., forsker i sorg ved Aarhus Universitet, der satte fokus på livet med savn, sorg og minder i forbindelse med tabet af en nærtstående.
- **Sorgen – den nødvendige fortælling** – ved Christian Juul Busch, hospitalspræst på Rigshospitalet, der havde fokus på sorg ud fra et eksistentielt og narrativt perspektiv.
- **Døden som tabu – Hvordan blev døden tabu, og er den det stadig?** – ved Michael Hviid Jacobsen, professor i sociologi, ph.d., Aalborg Universitet, der så nærmere på påstanden, om døden er et tabu.
- **Barndommen er ikke sorgløs** – ved pædagogisk/psykologisk konsulent Jes Dige, der omhandlede sorg set ud fra barnets perspektiv.

Vi vil også i fremtiden afvikle nye foredrag – så hold øje med vores hjemmeside og Facebook for mere information.

Sammen om sorgen: Event hos Liv&Død

I forbindelse med Allehelgensaften havde DR, Det Nationale Sorgcenter og Børn, Unge & Sorg samt Landsforeningen Liv&Død valgt at sætte fokus på sorg med en aften, hvor alle var 'Sammen om sorgen'. Det skete hos os, og knap 100 mennesker kom forbi.

DR stod i uge 44 bag en stor kampagne om sorg. Samtidig åbnede Landsforeningen Liv&Død udstillingen *De døde i vores liv*, en udstilling om sorg og minder, i Funebariet, vores udstillingssted om død og begravelse.

I samarbejde med Det Nationale Sorgcenter og Børn, Unge & Sorg inviterede alle parterne derfor til en aften i sorgens tegn, hvor vi ville præsentere resultatet af vores indsats. Arrangementet fandt sted den 31. oktober 2018.

Aftenens gæster blev budt velkommen af Ole Hjortdal fra DR og Kirsten Søndergaard, sekretariatschef i Landsforeningen Liv&Død. Herefter introducerede Kirsten Søndergaard udstillingen *De døde i vores liv*.

Der blev til arrangementet præsenteret highlights fra nogle af DR's udsendelser om sorg. Der var desuden inviteret en række gæster til arrangementet, som på forskellig vis havde erfaringer, beskæftigede sig med og havde viden om sorg.

Pernille Strøm Øster fortalte om sit tab af og sorg over at miste sin bror samt om sin sorg-klump, som både indgår i vores udstilling og i et af DR's tv-programmer.

Marie Dietz fra ULTRA-serien *Min Sang til Dig* opførte herefter sin sang, som er en sang skrevet til hendes far, som Marie mistede, da hun var 9 år.

Preben Engelbrekt, direktør i Det Nationale Sorgcenter samt Børn, Unge & Sorg og en ung frivillig, Astrid Uldall, fortalte om deres arbejde med at hjælpe børn og unge, der har mistet.

Forfatter Alberte Winding og forfatter Anne Lise Marstrand Jørgensen fortalte om og læste op af deres romaner, som henholdsvis er *Når jeg savner min far* og *Sorgens Grundstof*.

Bagefter var der mulighed for, at aftenens gæster kunne se udstillingen *De døde i vores liv* og få adgang til DR-loungen med en række af DR's udsendelser om sorg.

Liv&Død lancerede podcast til at nedbryde tabuet om døden

I marts 2019 lancerede Landsforeningen Liv&Død det første afsnit i en ny podcastserie med titlen *Jeg plejede at tro på for evigt*.

Jeg plejede at tro på for evigt

Podcastserien baserer sig på fortællinger om det at miste og savne, om sorg og minderitualer. Det er en række af rørende, svære men også smukke historier fortalt af mennesker, der har mistet en tæt på. Sorgen og døden bliver ikke et punktum, men et afsæt for at nedbryde tabuet omkring død, tab og det at mindes.

Gennem en uformel samtale mellem podcastens to værter, Pernille Strøm Øster og Julie Schelhart, og en gæst, som har mistet en af sine nærmeste, er målet, at hvert afsnit skaber refleksion og bidrager til at udvikle et sprog til at tale om det allersværeste i livet.

Netop temaet 'livet med døden' er ifølge Landsforeningen Liv&Døds sekretariatschef Kirsten Søndergaard vigtig at sætte fokus på:

"Vi hører ofte, at når folk mister, giver andres historier om deres tab dem håb om, at livet kan blive meningsfuldt igen. Podcastserien er relevant for alle mennesker. Serien skaber en mulighed for lytteren for at reflektere og blive inspireret gennem gæsternes personlige fortællinger om sorg og tab. Og så er den direkte brugbar for alle i berøring med sorg, for eksempel folk, som ikke selv har mistet, men som er tæt på en, der er i sorg", siger sekretariatschef i Landsforeningen Liv&Død Kirsten Søndergaard.

Landsforeningen Liv&Døds dagsorden er at gøre os alle sammen mindre berøringsangste, når vi møder nogen, der har mistet. Kontakten til sørgende kan være svær, måske fordi den minder os om, at vi selv skal dø. Vi skal tidligere indse og erkende, at livet er skrøbeligt, og at døden er lige så vigtig at tale om inden som efter, mener Kirsten Søndergaard.

Podcastformatet er lettilgængeligt, og serien er også et bud på en tidssvarende måde at forstå og håndtere døden, sorg og det at mindes. Den skal samtidig vise, hvor stor betydning mødet med døden kan få for livet.

Der er i alt 14 afsnit i podcastserien, som findes på relevante platforme for podcasts som iTunes og Spotify, ligesom podcastserien er tilgængelig på Landsforeningen Liv&Døds hjemmeside.

Vi håber at kunne vende tilbage med en ny sæson i efteråret 2019.

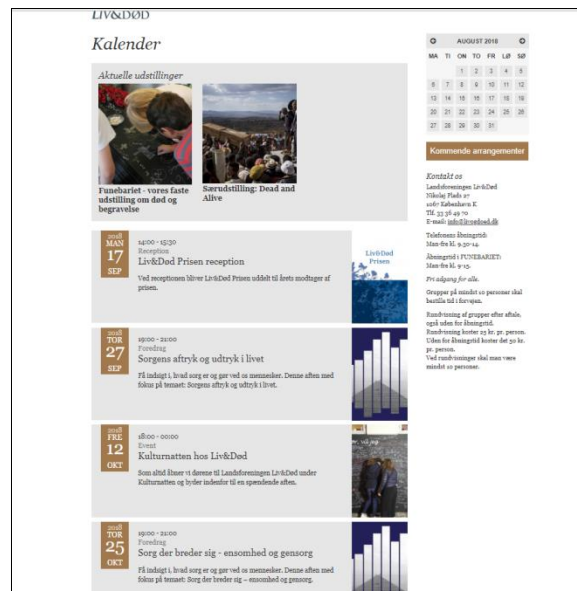
Ny kalender på vores hjemmeside

I august 2018 lancerede vi en kalender på hjemmesiden, hvor det er muligt at se vores arrangementer og udstillinger. Her tilmelder du dig også de forskellige arrangementer.

Du finder kalenderen i hjemmesidens topmenu – samt i menuen i bunden af hjemmesiden.

Kalenderen er bygget op på den måde, at du øverst ser vores udstillinger og nedenunder de arrangementer, vi står bag, og som vises kronologisk.

Klikker du dig ind på det enkelte arrangement, kan du læse mere om det, hvor og hvornår det foregår – samt finde information om pris og mulighederne for tilmelding.

Du skal fremover tilmelde dig arrangementer hos Landsforeningen Liv&Død direkte på hjemmesidens kalender.

Der bliver løbende lagt arrangementer og udstillinger i kalenderen, når vi har nyt på programmet.

Liv&Død deltog i høring om begravelsesregler

Den 8. maj 2019 var Landsforeningen Liv&Døds sekretariatschef Kirsten Søndergaard med til Selskab for Kirkerets forårsmøde, hvor det blev sat fokus på emnet *Døden og retten. Retlige og kirkeretlige spørgsmål om begravelse, gravsteder og minder.*

Kirsten Søndergaard deltog med et oplæg til debatten under titlen: *"En værdig afsked med livet": Hvordan varetager dagens lovgivning de vigtige hensyn?*

Liv&Død på Folkemødet 2019

Landsforeningen Liv&Død var i år repræsenteret på det netop afholdte folkemøde på Bornholm. Landsforeningen Liv&Døds sekretariatschef Kirsten Søndergaard var inviteret med i panelet ved en debat under overskriften *Hvordan hjælper vi familier i sorg?*

I panelet var også Preben Engelbrekt, direktør for Det Nationale Sorgcenter, Lotte Blicher Mørk, hospitalspræst på Rigshospitalet og Julie Bender, formand i Forældreforeningen – Vi har mistet et barn. Moderator var Esben Kjær, forfatter og journalist.

Debatten var arrangeret af Forældreforeningen - Vi har mistet et barn.

Omtale i medier

I 2018 og 2019 blev Landsforeningen Liv&Død omtalt i flere forskellige medier - og her er udvalgt nogle eksempler.

Omtale af særudstillingen *De døde i vores liv*

Særudstillingen om sorg og minder, der kan ses i Funebariet frem til og med juli 2019, har løbende fået medieomtale, bl.a. i:

- **Kristeligt Dagblad** – der bragte en artikel om udstillingen og et interview med sekretariatschef Kirsten Søndergaard.
- I **kronikken** *Vi må gøre det lettere at være efterladt i Danmark*. I forbindelse med lanceringen af udstillingen bragte Kristeligt Dagblad en kronik om efterladte af Kirsten Søndergaard, Sekretariatschef i Landsforeningen Liv&Død, og Preben Engelbrekt, Direktør i Det Nationale Sorgcenter.
- **DR P1 Kulturen** – omtalte udstillingen og interviewede sekretariatschef Kirsten Søndergaard.
- **Berlingske** – i tillægget *Den sidste rejse*, hvor udstillingen ligesom vores podcastserie *Jeg plejede at tro på for evigt* fik omtale.
- **Berlingske** – i tillægget *Tabu* med en omtale af udstillingen og podcastserien *Jeg plejede at tro på for evigt*.
- **Magasinet LIME** - et magasin der distribueres gratis i Nettos butikker landet over. Magasinet har i deres juli-udgivelse i år en artikel med syv bidrag fra de personlige fortællinger, som indgår i udstillingen.

Omtale af podcastserien *Jeg plejede at tro på for evigt*

I forbindelse med lanceringen af podcastserien har der siden første afsnit blev sendt løbende været omtale af podcasten, bl.a. her:

- **DR Aftenshowet** – der interviewede podcastseriens to værter Pernille Strøm Øster og Julie Schelhart.
- **Lokale medier som Jyske Vestkysten** - bl.a. et interview med podcastvært Julie Schelhart

Landsforeningen Liv&Død bidrager løbende med informationer om død og begravelse, tab og sorg til mange forskellige målgrupper – fra journalister og journaliststuderende til elever i folkeskolen og gymnasiet.

Liv&Død på Instagram

2018 var også året, hvor vi kom på Instagram.

De sociale medier har længe været en af de bedste platforme for os til at synliggøre vores arbejde og budskaber og komme ud til en bred vifte af målgrupper.

I 2018 besluttede vi at udvide vores sociale-medie-palette, der indtil videre har bestået af Facebook og Twitter, og komme på

Instagram. Udover løbende delinger af opslag og tiltag lægger vi hver tirsdag et tip på Instagram inden for emnerne død, sorg og tab.

Vi er kommet rigtig godt fra start og har på nuværende tidspunkt rundet over 600 følgere.

Revideret udgave af *Min Sidste Vilje*

I 2019 blev formularen *Min Sidste Vilje* revideret.

Med *Min Sidste Vilje* får du mulighed for at nedskrive dine ønsker til din egen begravelse eller bisættelse.

Ved at udfylde *Min Sidste Vilje* hjælper du dine pårørende ved på forhånd at træffe nogle af de mange svære valg, der er nødvendige, når der skal planlægges en begravelse eller bisættelse.

Min Sidste Vilje kan downloades og bestilles fra vores hjemmeside.

Revideret udgave af *Når Livet Slutter*

Landsforeningen Liv&Død har gennem flere år haft et online hæfte med titlen *Når Livet Slutter* med viden og råd om en lang række forhold, man kan tage stilling til og hånd om før, ved og efter et dødsfald.

Vejledningen giver ikke svaret på alt, men forsøger at komme rundt om de mest nødvendige oplysninger, som man kan have brug for i forbindelse med et dødsfald.

I 2019 blev guiden opdateret med ny information.

Når Livet Slutter findes kun online og kan downloades fra vores hjemmeside.

Års- og repræsentantskabsmøde

På repræsentantskabsmødet i april 2019 blev der valgt ny bestyrelsesformand og to nye bestyrelsesmedlemmer. På billedet ses hele den nye bestyrelse.

Repræsentantskabsmøde

Repræsentantskabsmødet blev traditionen tro indledt med nu tidligere formand Inge Nesgård's beretning, som indeholdt et tilbageblik på året.

Inge Nesgård understregede i sin beretning, at det har været et travlt, men meget spændende år. Og at Landsforeningen Liv&Død samlet set igen i 2018 kan glæde sig over mange gode aktiviteter og interesse for foreningens udadvendte arbejde. Året har været præget af et øget samarbejde med nye eksterne samarbejdspartnere som fx DR, Det Nationale Sorgcenter, Forældreforeningen – Vi har mistet et barn, Statens Museum for Kunst, Ældresagen, Foreningen for Palliativ Indsats m.fl.

Blandt repræsentantskabet var der generelt tilfredshed med årets aktiviteter i Landsforeningen Liv&Død.

Landsforeningen Liv&Døds øverste myndighed er repræsentantskabet. Det er et klart ønske, at repræsentantskabet består af personer, som kan være med til at præge udviklingen af Landsforeningen Liv&Død.

Beretningen var den sidste beretning fra Inge Nesgård, da hun havde valgt ikke at genopstille som formand og dermed at stoppe efter 14 år på posten. Inge Nesgård benyttede derfor lejligheden til at takke repræsentantskabet for de gode møder og bestyrelsen for de mange gode timer i forbindelse med bestyrelsesarbejdet. Inge Nesgård fortsætter som medlem af repræsentantskabet. På mødet gik mangeårig repræsentantskabsmedlem Jørgen Secher af. Hanne Krogh og Anna Wilroth blev begge valgt ind som nye repræsentantskabsmedlemmer.

Repræsentantskabet består nu af følgende medlemmer:

- Michael Hviid Jacobsen, professor i sociologi, ph.d., Aalborg Universitet
- Stig Lynghøj Nielsen, advokat, Hørsholm
- Christian Juul Busch, hospitalspræst, Rigshospitalet, København
- Ove Gaardboe, overlæge og konsulent inden for sundhedsvæsenet
- Ane Bonderup, afsnitsleder, Enhed For Lindrende Behandling, Aarhus Universitetshospital
- Ole J. Hartling, tidligere ledende overlæge, Vejle Sygehus
- Inge Nesgård, tidligere leder af jobcenter, Aalborg
- Vibeke Iversen, kontorchef, Københavns Kommune
- Connie Engelund, tidligere direktør, Holmegårdsparken, Charlottenlund
- Karen Marie Dalgaard, tidligere forsker, REHPA, København
- Gitte Lunding, centerleder, Kulturcentret Assistens, Videnspædagogisk Aktivitetscenter, København
- Jes Dige, projektleder & pædagogisk/psykologisk konsulent, Skyggeboørn
- Rikke Høgsted, cand. Psych. Chefkonsulent, Høgsted og Middelboe
- Eva Fryklund, provstisekretær i Bispebjerg-Brønshøj Provsti
- Astrid Waagstein, digital rådgiver
- Stine Buje, forfatter, kommunikator og foredragsholder
- Rita Nielsen, sygeplejerske, forfatter, underviser og foredragsholder
- Mai-Britt Guldin, klinisk psykolog, ph.d., forsker i sorg, Aarhus Universitet
- Bo Snedker Boman, psykolog, Klinisk Onkologisk Afdeling og Palliative Enheder, Sjællands Universitetshospitaler
- Hanne Krogh, sygeplejerske, kreds næstformand, Dansk Sygeplejeråd, Kreds Hovedstaden
- Anna Wilroth, sociolog, seniorkonsulent, Ældre Sagen

Års- og repræsentantskabsmøde

Ny bestyrelsesformand i Landsforeningen Liv&Død og to nye bestyrelsesmedlemmer

Repræsentantskabet skal jævnfør foreningens love vælge en bestyrelse, som sikrer, at Landsforeningen Liv&Død drives og udvikles i forhold til vedtægterne.

Formandsposten var på valg, og bestyrelsesformand Inge Nesgård gik i den forbindelse af og blev afløst af Michael Hviid Jacobsen som ny bestyrelsesformand.

Michael Hviid Jacobsen har siden 2003 været medlem af Landsforeningen Liv&Døds bestyrelse. Han er professor i sociologi, ph.d. på Aalborg Universitet og har i en lang årrække forsket i døden og beslægtede emner.

Derudover gik bestyrelsesmedlem Jørgen Secher af. Nye medlemmer i Landsforeningen Liv&Døds bestyrelse er Ane Bonderup og Ove Gaardboe.

Bestyrelsen består nu af følgende:

- Formand Michael Hviid Jacobsen, professor i sociologi, ph.d., Aalborg Universitet
- Næstformand Stig Lynghøj Nielsen, advokat, Hørsholm
- Bestyrelsesmedlem Christian Juul Busch, hospitalspræst, Rigshospitalet, København
- Bestyrelsesmedlem Ane Bonderup, sygeplejerske, afsnitsleder ved Enhed For Lindrende Behandling, Aarhus Universitetshospital
- Ove Gaardboe, overlæge, konsulent inden for sundhedsvæsenet

Direktøren for Landsforeningen Liv&Død fratrædt

Repræsentantskabsmødet var også det sidste for direktør Mogens Balling, eftersom han efter 15 år stoppede som direktør for Landsforeningen Liv&Død den 30. april 2019.

Fremadrettet vil der enten være en direktør eller en sekretariatschef i Landsforeningen Liv&Død – og ikke begge dele.

Sekretariatschef i Landsforeningen Liv&Død Kirsten Søndergaard har pr. 1. maj 2019 overtaget det fulde ansvar i forhold til den daglige ledelse.

Års- og repræsentantskabsmøde

Årsmøde med fokus på det fremtidige arbejde i foreningen

Siden repræsentantskabsmødet i 2018 har en arbejdsgruppe arbejdet med at definere de fremtidige aktivitetsområder for Landsforeningen Liv&Død. Der var til repræsentantskabsmødet et skriftligt oplæg fra arbejdsgruppen, som blev uddybet og gennemgået på årsmødet.

Arbejdsgruppens oplæg indeholder blandt andet fire overordnede udviklingstemaer: *Den gode og værdige død, Samtaler om døden, Ritualer og Sorg.*

På årsmødet blev der med baggrund i arbejdsgruppens resultater afholdt oplæg for hvert af de fire temaer. Oplæggene var følgende:

Den gode/værdige død

Tanker om, hvordan Landsforeningen Liv&Død kan arbejde med udviklingstemaet "Den gode og værdige død"
Ved Ane Bonderup, afsnitsleder, Enhed For Lindrende Behandling, Aarhus Universitetshospital

Sorg

Tanker om, hvordan Landsforeningen Liv&Død kan arbejde med udviklingstemaet "Sorg"
Ved Michael Hviid Jacobsen, professor i sociologi, Aalborg Universitet

Samtalen om døden

Tanker om, hvordan Landsforeningen Liv&Død kan arbejde med udviklingstemaet "Samtalen om døden"
Ved Ove Gaardboe, overlæge og konsulent inden for sundhedsvæsenet

Ritualer

Tanker om, hvordan Landsforeningen Liv&Død kan arbejde med udviklingstemaet "Ritualer"
Ved Christian Juul Busch, hospitalspræst på Rigshospitalet

Herefter var der workshops for de fire temaer og dernæst opsamling og afslutning på dagens interessante drøftelser af foreningens fremtidige arbejdsområder.

Endnu et spændende og konstruktivt års- og repræsentantskabsmøde med gode indlæg og meningsudvekslinger. Dagen blev traditionen tro afsluttet med middag og hyggeligt samvær – og med et på gensyn i 2020.

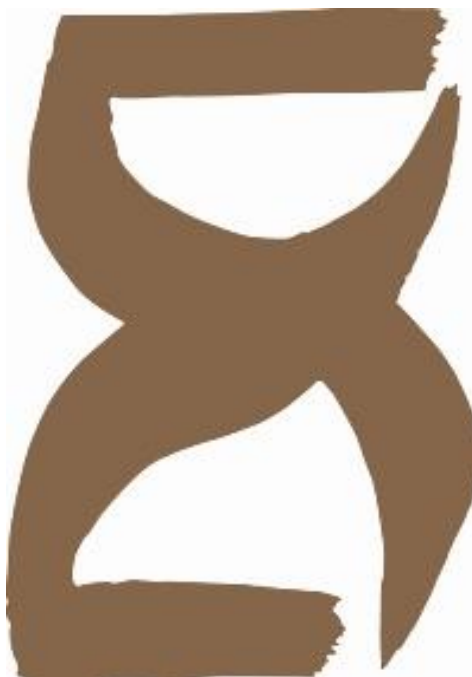
Et begivenhedsrigt og interessant år, hvor vi fik sat fokus på at nedbryde tabuet om døden på mange forskellige måder. Ovenstående er kun et uddrag – men vi håber, at det giver et godt indblik i vores arbejde det seneste medlemssår.

Mere information om vores aktiviteter

Du kan altid orientere dig om vores tiltag og aktiviteter på hjemmesiden **www.livogdød.dk**, hvor du også kan finde information om repræsentantskabet og bestyrelsen.

Du er også altid velkommen til at kontakte os på **tlf. 33 36 49 70** eller **e-mail info@livogdoed.dk**.

Tak for din støtte!

www.livogdød.dk